C/2025/5112

22.9.2025

ZALECENIE EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO

z dnia 9 lipca 2025 r.

zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej

(ERRS/2025/5)

(C/2025/5112)

RADA GENERALNA EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ([1]), w szczególności załącznik IX,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ([2]), w szczególności art. 3 oraz art. 16–18,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 ([3]), w szczególności art. 458,

uwzględniając decyzję Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2011/1 z dnia 20 stycznia 2011 r. ustanawiającą regulamin Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ([4]), w szczególności art. 18–20,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W celu zapewnienia skutecznych i spójnych krajowych środków polityki makroostrożnościowej istotne jest uzupełnienie uznawania wymaganego na podstawie prawa Unii dobrowolną wzajemnością.

(2) Zasady dotyczące dobrowolnej wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej określone w zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 ([5]) mają zapewniać, aby wszelkie środki polityki makroostrożnościowej oparte na ekspozycji, które są aktywowane w jednym państwie członkowskim, były odwzajemniane w pozostałych państwach członkowskich.

(3) W dniu 30 kwietnia 2025 r. szwedzki organ nadzoru finansowego (Finansinspektionen), działając jako wyznaczony organ do celów art. 458 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, powiadomił Europejską Radą ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) o swoim zamiarze przedłużenia okresu stosowania dwóch istniejących bardziej rygorystycznych środków krajowych, zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

(4) W szczególności Finansinspektionen powiadomił ERRS o zamiarze: a) przedłużenia od dnia 31 grudnia 2025 r. na okres dwóch lat lub do czasu ustania ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego obecnie obowiązującej wartości minimalnej ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % mającej zastosowanie do szwedzkich detalicznych ekspozycji hipotecznych; oraz b) przedłużenia od dnia 30 września 2025 r. na okres dwóch lat lub do czasu ustania ryzyka makroostrożnościowego lub systemowego (i) obecnie obowiązującej minimalnej średniej wagi ryzyka na poziomie 35 %, która ma zastosowanie na poziomie portfela do ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi, oraz (ii) obecnie obowiązującej minimalnej średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowanej na poziomie portfela do ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi. Istniejące bardziej rygorystyczne środki krajowe mają zastosowanie zarówno na zasadzie indywidualnej, jak i skonsolidowanej do wszystkich instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji, stosujących metodę ratingów wewnętrznych (IRB) do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

([1]) Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) Dz.U. C 58 z 24.2.2011, s. 4.
([5]) Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 97 z 12.3.2016, s. 9).

(5) Rada Generalna ERRS wcześniej zdecydowała o umieszczeniu tych środków w wykazie środków polityki makroostrożnościowej, w odniesieniu do których zaleca się zapewnienie wzajemności zgodnie z zaleceniem ERRS/2015/2 ([6]).

(6) Powiadomienia otrzymane od Finansinspektionen w dniu 30 kwietnia 2025 r. obejmują wniosek do ERRS o zalecenie wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej, zgodnie z art. 458 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej.

(7) Wzajemność w odniesieniu do środków makroostrożnościowych aktywowanych przez organy innych państw członkowskich na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, niezależnie od tego, czy dane ekspozycje są posiadane przez jednostki zależne, oddziały, czy wynikają z bezpośredniego udzielania kredytów transgranicznych, ogranicza przenoszenie działalności i arbitraż regulacyjny, przeciwdziała ryzyku systemowemu, a tym samym wspiera ogólną skuteczność polityki makroostrożnościowej poprzez zapewnienie, aby zwiększone ryzyko było uwzględniane nie tylko w państwie członkowskim, które wprowadziło dany środek makroostrożnościowy, ale również w innych państwach członkowskich, w których grupy bankowe są narażone na to zwiększone ryzyko. Uznawanie powinno zatem również mieć na celu zapewnienie wystarczającej odporności grup bankowych narażonych na to ryzyka systemowe. W związku z tym środki polityki makroostrożnościowej wynikające z decyzji o uznawaniu środków polityki makroostrożnościowej innych państw członkowskich powinny być zasadniczo stosowane na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej.

(8) W odpowiedzi na wniosek Finansinspektionen skierowany do ERRS oraz w celu: a) zapobieżenia wystąpieniu negatywnych skutków transgranicznych w postaci przenoszenia działalności i arbitrażu regulacyjnego, które mogłyby wynikać z wdrożenia środków polityki makroostrożnościowej stosowanych w Szwecji zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013; oraz b) utrzymania równych warunków działania dla instytucji kredytowych z siedzibą w Unii – Rada Generalna ERRS podjęła decyzję o utrzymaniu tych środków na liście środków polityki makroostrożnościowej, w odniesieniu do których zaleca się zapewnienie wzajemności zgodnie z zaleceniem ERRS/2015/2 oraz o zaleceniu odwzajemniania tych środków na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej..

(9) W zaleceniu ERRS/2015/2, zmienionym zaleceniem ERRS/2017/4 ([7]), zaleca się, aby odpowiedni organ aktywujący środek polityki makroostrożnościowej, przedkładając ERRS wniosek o wzajemność, zaproponował maksymalny próg istotności, poniżej którego ekspozycję pojedynczego dostawcy usług finansowych na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w jurysdykcji, w której środek polityki makroostrożnościowej jest stosowany przez organ aktywujący, można uznać za nieistotną. ERRS może zalecić inny próg, jeśli uzna to za konieczne.

(10) Zgodnie z otrzymanymi powiadomieniami próg istotności na poziomie instytucji dla odwzajemniania obecnej minimalnej średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % mającej zastosowanie do szwedzkich detalicznych ekspozycji hipotecznych powinien zostać utrzymany na poziomie 5 mld SEK. W odniesieniu do obecnej minimalnej średniej wagi ryzyka na poziomie 35 %, która ma zastosowanie na poziomie portfela do ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi, oraz do obecnej minimalnej średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowanej na poziomie portfela do ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi – należy również utrzymać obecny próg istotności na poziomie instytucji wynoszący 5 mld SEK. Oba te progi powinno się oceniać na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej.

(11) Niniejsza zmiana zalecenia ERRS/2015/2 nie ma wpływu na kontynuowanie zalecenia dotyczącego wzajemności krajowych środków makroostrożnościowych uruchomionych przez władze szwedzkie, jak określono w zaleceniu ERRS/2023/4 ([8]). Obecne zmiany zalecenia ERRS/2015/2 odzwierciedlają fakt, że aktualnie zaleca się wzajemność na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej. Z tego powodu standardowy trzymiesięczny okres przejściowy od publikacji niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ma zastosowanie wyłącznie do środków, lub zmian do nich, które organy krajowe przyjmą w celu odwzajemnienia obu minimalnych wag ryzyka na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej.

([6]) Zob. zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/4 z dnia 6 lipca 2023 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 307 z 31.8.2023, s.1); zob. także zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2019/1 z dnia 15 stycznia 2019 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 106 z 20.3.2019, s. 1).

([7]) Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2017/4 z dnia 20 października 2017 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 431 z 15.12.2017, s. 1).

([8]) Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/4 z dnia 6 lipca 2023 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 307 z 31.8.2023, s. 1).

(12) Zalecenie ERRS/2015/2 powinno zatem zostać odpowiednio zmienione,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

ZMIANA

Załącznik do zalecenia ERRS/2015/2 podlega zmianie zgodnie z załącznikiem do niniejszego zalecenia.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 9 lipca 2025 r.

W imieniu Rady Generalnej ERRS
Szef Sekretariatu ERRS
Francesco MAZZAFERRO

ZAŁĄCZNIK

W załączniku do zalecenia ERRS/2015/2 wprowadza się następujące zmiany:

1) w postanowieniach dotyczących Szwecji sekcja zatytułowana „I. Opis środków” otrzymuje brzmienie:

„I. Opis środków

1. Środek stosowany przez Szwecję zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i nałożony na instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji stosujące metodę IRB stanowi właściwą dla instytucji kredytowych wartość minimalną ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowaną do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji. Średnia ważona ekspozycją jest średnią wag ryzyka poszczególnych ekspozycji obliczoną zgodnie z art. 154 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ważoną odpowiednią wartością ekspozycji. Środek ten stosuje się na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej.

2. Szwedzki środek zastosowany zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i nałożony na instytucje kredytowe posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w Szwecji stosujące metodę IRB obejmuje minimalny poziom wag ryzyka ważonych ekspozycją specyficzny dla danej instytucji kredytowej w wysokości 35 % dla niektórych ekspozycji wobec przedsiębiorstw w Szwecji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach komercyjnych oraz minimalny poziom wag ryzyka ważonych ekspozycją specyficzny dla danej instytucji kredytowej w wysokości 25 % dla niektórych ekspozycji wobec przedsiębiorstw w Szwecji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych. Średnia ważona ekspozycją jest średnią wag ryzyka poszczególnych ekspozycji obliczoną zgodnie z art. 153 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ważoną odpowiednią wartością ekspozycji. Środek ten nie obejmuje ekspozycji wobec przedsiębiorstw zabezpieczonych na: (i) nieruchomościach rolnych; (ii) nieruchomościach stanowiących bezpośrednią własność gmin miejskich, prowincji lub regionów; (iii) nieruchomościach, których ponad 50 % jest wykorzystywana na prowadzenie własnej działalności gospodarczej; (iv) nieruchomościach wielorodzinnych, w przypadku których przeznaczenie nieruchomości nie jest komercyjne (np. spółdzielnie mieszkaniowe będące własnością rezydentów i nienastawione na zysk) lub w których liczba lokali mieszkalnych jest mniejsza niż cztery. Środek ten stosuje się na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej.”;

2) w postanowieniach dotyczących Szwecji w sekcji zatytułowanej „II. Wzajemność” pkt 3 otrzymuje brzmienie:

3. „Zgodnie z art. 458 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 zaleca się odpowiednim organom zainteresowanych państw członkowskich, aby odwzajemniły szwedzkie środki poprzez zastosowanie ich do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie, stosujących metodę IRB, które posiadają odpowiednie ekspozycje wobec Szwecji, w tym ekspozycje detaliczne zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi oraz ekspozycje korporacyjne zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi lub mieszkalnymi. Wzajemność powinna mieć zastosowanie na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, niezależnie od tego, czy ekspozycje są utrzymywane za pośrednictwem jednostek zależnych, oddziałów, czy wynikają z bezpośrednich kredytów transgranicznych. Zgodnie z zaleceniem C(2) zaleca się odpowiednim organom wdrożenie tego samego środka, który jest stosowany w Szwecji, przez organ aktywujący nie później niż trzy miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.”;

3) w postanowieniach dotyczących Szwecji w sekcji zatytułowanej „III. Próg istotności” pkt 6, 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„6. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 odpowiednie organy danego państwa członkowskiego mogą objąć wyłączeniem indywidualne instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia w danym państwie i stosujące metodę IRB, których ekspozycje nie przekraczają progu istotności wynoszącego 5 mld SEK, w odniesieniu do środków opisanych odpowiednio w ust. 1 i 2. Stosując próg istotności, odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji oraz powinny stosować odpowiednie środki stosowane przez Szwecję w stosunku do poszczególnych instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim uprzednio objętych zwolnieniem w przypadku przekroczenia progu istotności w wysokości 5 mld SEK. Istotność ekspozycji powinna być oceniana na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, a przy jej ocenie na zasadzie subskonsolidowanej i skonsolidowanej powinno się uwzględniać wszystkie ekspozycje posiadane za pośrednictwem jednostek zależnych, za pośrednictwem oddziałów lub w związku z bezpośrednim udzielaniem kredytów transgranicznych.

7. W przypadku gdy żadna działająca na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB nie posiada ekspozycji detalicznych, o których mowa w pkt 1, przekraczających 5 mld SEK, za pośrednictwem jednostek zależnych lub oddziałów zlokalizowanych w Szwecji lub w związku z bezpośrednim udzielaniem kredytów transgranicznych, odpowiednie organy zainteresowanych państw członkowskich mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu tego środka. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek, o którym mowa w pkt 1, gdy działającą na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB przekroczy próg 5 mld SEK.

8. W przypadku gdy żadna działająca na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB nie posiada ekspozycji korporacyjnych, o których mowa w pkt 2, przekraczających 5 mld SEK, za pośrednictwem jednostek zależnych lub oddziałów zlokalizowanych w Szwecji lub w związku z bezpośrednim udzielaniem kredytów transgranicznych, odpowiednie organy zainteresowanych państw członkowskich mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu tego środka. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek, o którym mowa w pkt 2, gdy działająca na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB przekroczy próg 5 mld SEK.”.